

אמרי קודש של ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א רעוא דרעוין פרשת האזינו תש"פ לב"ק

אם אחד השחית דרכו וחטא, אז העצה, 'לא לו', שיתנהג בבחינת 'לא' המרמוז על ענוה ושפלות, עכדה"ק.

ובדרך זה יש לפרש, שהרי ידוע שאין עתה אלא לשון תשובה, וזהו 'ראו עתה', היינו הדרך התשובה הוא לדעת כי 'אני' פירוש מדת הישות והגאות, אני הוא שייך רק לי להשי"ת, כמאה"כ (מסלים נג, 6) ה' מלך גאות לבש, אבל לנו נשאר מדת הענוה, וע"י מדה זו נזכה לתשובה שלימה.

והנה אמרנו לפרש (רעוא דרעוין פרשת עקב תשע"ח לפ"ק) הפסוק בפ' עקב (י, יג) ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלקיך ללכת בכל דרכיו ולעבוד את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך, וכבר עמדו על זה למה נאמר 'כי אם ליראה', שמשמע שיראה הוא דבר שאפשר להשיגה בקלות.

ואמרנו בהקדם דברי חז"ל (מכות כד.) על הפסוק (דברים לג, 7) תורה צוה לנו משה מורשה, שהשי"ת דיבר אל משה ואמר לו את כל התרי"ג מצוות, ומשה רבינו חזר ולימד לכל ישראל תרי"ג מצוות. אבל השני דברות הראשונות שהם אנכי ולא יהיה לך, שמעו בני ישראל יחד עם משה רבינו מפי הגבורה, ולא היה משה רבינו צריך ללמד אותם את זה. וזהו מה שנאמר תור"ה שבגימטריא תרי"ג צוה לנו משה מורשה, ולא יותר, שכן אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו.

ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל (לג, לט). כבר עמדו בזה בספרים הקדושים, למה נכתב תיבת אני ב' פעמים.

ויש לומר על פי דברי ב"ק מרן אדמו"ר זצ"ל (ע"ן נספה"ק יצא צלעה פ' שקלים תש"ע) בפירוש הפסוק בפרשתינו (דברים לג, 6) שחת לא לו, דהנה העיקר התשובה הוא, על ידי יראת שמים. והעבודה להגיע לזה מצינו באגרת הרמב"ן שכתב לבנו, שכמעט רוב כלל ישראל אומרים אגרת זאת לכל הפחות פעם אחת בשבוע, והוא כתב שם באמצע דבריו בזה הלשון: תעלה על לבך מדת הענוה, שהיא מדה טובה מכל המדות טובות, שנאמר (משלי כג, 7) עקב ענוה יראת ה'. ובעבור הענוה תעלה על לבך מדת היראה וכו' עד כאן דברי הרמב"ן. נמצא דהעיקר הוא על ידי מדת הענוה.

עוד הקדים ב"ק מרן אדמו"ר זצ"ל דברי הרה"ק הצמח צדיק מוויזניץ זי"ע (פ' כי משא) שפירש הפסוק (שמות ל, טו) העשיר לא ירבה והדל לא ימעט, וז"ל: פירוש, העשיר צריך שירבה בחינת לא, שלא יהיה בעיניו כלל, כדי שלא יבא לידי התנשאות. 'והדל לא ימעט', שימעט בחינת לא, כדי שלא יבא לידי שפלות יותר מדאי, רק יראה לתקן מעשיו, וידע שעדיין יכול לבא לבחינת עשיר בתורה ובמצות, עכדה"ק.

ועל פי זה אמר ב"ק מרן אדמו"ר זצ"ל דזהו מרומז בפסוק (דברים לג, 6) שחת לא לו. רצ"ל 'שחת',

וענה שכיון שלכו מלא ביראת שמים, אין לו מקום לשאר פחדים.

נמצא שבוודאי כל אחד מישראל נטוע בלבו מדת היראה משעת מתן תורה, אלא שעליו מוטל החובה שלא ימלא את לבו ביראה ופחד משאר דברים, ועי"ז להיות שוטה המאכז מה שנותנים לו, דהיינו המתנה של יראת שמים. כי אין מקום בלב לשני פחדים. וע"י שיאמין בהשגחת הבורא מבלי פחד של בשר ודם ומשאר ענינים, בנקל ישלים עצמו במדת היראה.

וזדהו ביאור הכתוב, ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה, היינו להשאיר כ"י א"ם יראת שמים ולא יהיה לו יראה משאר ענינים, ועל ידי זה ישאר 'כי אם היראה' שהשריש בנו השי"ת במתן תורה, ע"כ.

ועל פי האמור יש לפרש המשך הקרא שהתחלנו בה, שאחרי שהורה לנו התורה הקדושה שהדרך לתשובה הוא ע"י מדה ענוה, ועיקר התשובה הרי הוא יראת שמים, כנזכר לעיל בשם כ"ק מרן אאמו"ר זצ"ל, על בן שפיר מסיים הקרא 'ואין אלהים עמדי אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל', להורות שאין לפחד משום דבר וענין אלא ממנו יתברך שמו, כי הוא תקיף ובעל היכולת ובעל הכוחות כולם, ואם יזהר לא ליראה משום ענין כי אם את ה', אז בניקל יבא לו יראת שמים, כי היא קבוע בלבנו משעת מתן תורה. **יעזור** השי"ת, כמו שזכינו בר"ה וביום הקדוש לעשות תשובה מיראה כראוי, כן נזכה ביו"ט סוכות שאנו נכנסים בה לעשות תשובה מאהבה כראוי, ונזכה כולנו לשנה טובה ומבורכת, ולביאת גואל צדק, במהרה בימינו, אמן.

ומעם הדבר למה שמעו ב' דברות אלו מפי הגבורה יחד עם משה, ולא כשאר המצות שמשה רבינו שמעם מפי הגבורה, ובני ישראל שמעו אותם מפי משה. מבואר בתוה"ק פ' יתרו (שמות כ, יז), ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלקים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו, שכל ישראל מכל הדורות היו במתן תורה ושמעו מפי הגבורה אנכי ולא יהיה לך ועי"ז השריש בהם השי"ת מדת היראה. וביאור הדברים שבימי האבות ועד זמן מתן תורתנו היו צריכין לעמול קשה כדי להשיג יראת שמים, ובשעת מתן תורה השריש השי"ת בנו מדת היראה, ומאז אין אנו צריכין לעמילות ועבודה גדולה להשיגה, שהרי הכנים הקב"ה מדת היראה בכלל ישראל.

אלא שיש מקום לתמוה, אם כנים הדברים האלו, למה אינו נראה לעין כל, שכל אחד ואחד מישראל נשתלם במדת היראה, והרי השריש בהם השי"ת שתהיה יראתו על פניהם, בשעת מתן תורה.

וביארנו ע"פ סיפור עם הרה"ק רבי שלמה מזווייהעל זי"ע, שהלך פעם יחידי במקום מסוכן בין הישמעאלים, והיה זה בתקופת הפאגראמען, שאל אותו הרה"ק ר' יוסף וואלטאך ז"ל, הכיצד לא יפחד ללכת יחידי לבדו בין הישמעאלים הכיצד לא ירתת. וענה לו, תדע שאין מקום בלב האדם לשני פחדים, ומי שיש לו מורא שמים אין לו מורא בשר ודם. וכן מסופר על החתם סופר, בעת שהיה מצב של מלחמה סביב לעירו וכל העיר היה שרוי בפחד, והוא למד ועסק בעבודת השי"ת בשלות הנפש. ושאלוהו על זה,